

Logaške NOVICE

LOGATEC, 20. VIII. 1970 — ŠT. 2

GLASILO KOLEKTIVA KOMBINATA LESNE INDUSTRIJE — LOGATEC

Razgovor z našim poslancem

Prefekli mesec nas je obiskal Marjan Dolenc, poslanec občine Logatec v Republiški skupščini in član Republiškega izvršnega sveta.

Razgovor smo imeli v sejni sobi našega podjetja. Poleg predsednika naše občine Vinka Haložana so prisostvovali vodilni delavci

podjetja in ostalih podjetij iz Logateca ter predstavniki samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij podjetij in občine.

Denarni prejemki prebivalstva so večji za 25 %, osebni dohodki za 20 %, izdatki za investicije pa so v primerjavi z enakim razdobjem lanskega leta nominalno porasli za 50 %.

Kaže se tudi problematika izvoza zaradi povečanja cen v naši državi, kar povsem jasno opozarja na upravičenost bojazni, da bodo taka gibanja vplivala na težave na področju zunanje trgovinske izmenjave, kar že čutimo v našem podjetju, ker nam rentabilnost izvoza pada.

Naš poslanec nam je tudi povedal, da bi morala naraščati denarna masa po 12 % letni stopnji, kratkoročni krediti pa po stopnji 14 %, ker je bila taka projektiva, čuti pa se, da se te limite prekoračujejo. Vsi ti indikatorji kažejo republiški skupščini, republiškemu izvršnemu svetu, posebej pa zveznim organom, da bo potrebno pred letnimi skupščinskimi počitnicami sprejeti nekaj učinkovitega, tako da bi lahko tako popravili našo reformo.

Govora je bilo o konvertibilnosti našega dinarja. Ta cilj smo si zastavili že v začetku družbenogospodarske reforme leta 1965, vendar ga zaradi nekaterih objektivnih okoliščin nismo mogli doseči. Nekaj smo uspeli doseči pri menjavi v našem turizmu doma in v tujini, kjer se v turistični sezoni dinar menja po tečaju. Sedaj smo si cilj konvertibilnosti zastavili v kratkoročnem načrtu do leta 1975, s tem da bo dinar doživel še nekaj injekcij v obliki raznih carinskih taks, izvoznih premij, ali pa celo ob povečani notranji inflaciji, celo devalvaciji, kar pa ni niti

(Nadaljevanje na 4. strani)

NOVA TOVARNA PRED ZAČETKOM IZGRADNJE

V četrtek, dne 25. junija 1970, se je v prostorih občinske skupščine sestala lokacijska komisija za gradnjo tovarne valovite lepenke v Logatecu. Komisija si je ogledala razširjeni urbanistični načrt in idejne načrte za novo tovarno. Predstavniki zainteresiranih delovnih organizacij in ustanov iz Logateca in Ljubljane so ugotovili, kaj vse je še potrebno, da se bo lahko začelo z gradnjo.

Isti dan so se na sedežu občinske skupščine sestali tudi predstavniki obeh glavnih investitorjev in podpisali pogodbo o medsebojnih obveznostih in pravicah pri izgradnji in poslovanju nove tovarne. V imenu Kartonažne tovarne, ki je glavni nosilec investicije, je pogodbo podpisal glavni direktor Franc Župančič, v imenu podjetja SLOVENIJA-LES, ki je soinvestitor, pa je pogodbo podpisal glavni direktor Anton Petkovšek.

Kartonažna tovarna bo začela z gradnjo takoj, ko bodo dokončani vsi glavni projekti. Računajo, da se bodo prva gradbena dela začela že proti koncu prihodnjega meseca in da bodo v grobem dokončana že pred zimo. V začetku prihodnjega leta, okrog 15. januarja naj bi se že začela montažna dela. Z dobaviteljem strojne opreme, ta bo prišla iz Italije, je namreč dogovorjeno, da bodo stroji takrat na razpolago.

Nova tovarna v Logatecu naj bi začela z delom okrog 1. julija prihodnje leto. V prvi fazi izgradnje bo imela tovarna okrog 10 000 kvadratnih metrov pokrite površine, zaposlenih pa bo okrog 240 delavcev. Od tega bo okrog 100 moških, med njimi v glavnem kvalificirani in vodilni delavci. Tovarna bo v prvi fazi proizvajala okrog 25 000 do 30 000 ton valovite lepenke letno, vrednost njene bruto proizvodnje pa naj bi bila okrog 8 milijard S din letno.

H gradnji nove tovarne je bistveno pripomogel tudi Kombinat lesne industrije Logatec, ki je zagotovil v 5 letih skoraj vse devize za odplačilo inozemskega kredita. Razen tega je KLI podpisal svojo soudeležbo pri izgradnji (100 000 USA dolarjev). KZ Logatec je prispevala h gradnji 25 000 000 S din, občina Logatec pa 125 000 000 S din. Samoupravni organi delovnih organizacij in občine so s tem pokazali, da jim ni mar samo njihov lastni razvoj, ampak imajo v mislih tudi nenehno skrb tudi za naš mladi rod, tj. za tiste mlade ljudi, ki vsako leto doraščajo in trkajo na vrata zavoda za zaposlovanje. Vse delovne organizacije v naši občini so namreč po strukturi zaposlenih mlade in od njih ni mogoče pričakovati, da bi v naslednjih letih zaposlile večje število novih delavcev. Nova tovarna v Logatecu bo torej izpolnila veliko vrzel v pogledu možnosti zaposlovanja. To še posebno zaradi tega, ker vemo, da se bo tovarna v naslednjih letih lahko razširila in povečala na približno 500 zaposlenih. Našim mladim občanom torej v prihodnjih letih ne bo treba iskati kruha drugod.

V. H.

Pogodba se podpisuje...

Časovne norme in njihov namen v proizvodnem postopku

Moderni tehnološki procesi zahtevajo proučitev svojega poteka že na projektantovi mizi. Ne moremo si več zamišljati organizirane proizvodnje brez temeljite priprave, natančne ocenitve ali natančnega predvidevanja dogodkov, ki se bodo odvijali pri prenosu projektirane tehnologije v stvarnost. To se pravi: vsa dogajanja, pa naj bodo materialnega, materialnega ali intelektualnega značaja, je potrebno predvideti. Postavljamo si tako vprašanje, kje bomo našli sredstvo, s katerim lahko povežemo vsa ta dogajanja, jim damo smer in reguliramo njihovo funkcioniranje.

Ta regulator se imenuje čas. Čas je tisti usmerjevalec, s pomočjo katerega lahko vsem količinam damo polno vrednost. To ni vrednost v ekonomskem pomenu besede, temveč vrednost v tehnološkem pomenu. Proizvodni postopek bo uravnan takrat, kadar bomo dosegli enakomeren pretok obdelovanega materiala ali predmetov dela skozi priprave in naprave.

Kaj je enakomeren postopek? Enakomeren pretok materiala je količina (m³, kos) obdelovanega materiala skozi obdelovalne stroje

ali naprave v enoti časa. Jasno je, da to velja za delovne stroje, naprave ter za vsa delovna mesta, kjer obdelovanec pridobi vrednost.

Enota časa

Tehnologu, organizatorju proizvodnje, ne sme biti vseeno, v katerem času bo obdelovanec prišel skozi obdelovalno napravo. Neizprosni zakon ekonomike nas sili, da bomo prodali izdelke za toliko, kolikor smo vložili vanje družbeno potrebne in priznanega dela. Tukaj pa igra odločilno vlogo ravno čas. V družbeno ekonomskih formacijah, kjer je odločilna vrednost delovne sile cenena postavka družbene kalkulacije, so lahko izdelovalni časi daljši. Produkt bo imel še vseeno sposobnost sprejeti boj, ki vlada na tržišču (dobi svojo vrednost). Naša družbena ekonomska formacija pa ni takšna, v kateri bi moral delavec večno zagotavljati pas. Če pa nočemo zagotavljati pasu nam ostane samo eno: čim več enot produkta v enoti časa ali na kratko; dvig produktivnosti.

Lahko je to reči, težje je napraviti!

Razvoj proizvodnih sil je danes zavzel že tako obliko, da je

možno že skoraj vsako delovno mesto racionalizirati. Racionalizacija (zato razumi!), je poseg v tehnološki postopek, kjer s posameznimi napravami (strojnimi, ročnimi, razumskimi) razbremenimo človekovo manualno komponento delovne sile.

Po moji presoji je naše podjetje tehnološko na tisti stopnji razvoja, da bi bila racionalizacija možna. Lahko pripomnim, da so danes v Sloveniji še tovarne, ki niso dosegle še tiste stopnje razvoja, v kateri bi bili podani vsi pogoji za uvedbo racionalizacijskih postopkov (kadri, akumulacija, proizvodni program).

Zavedati se moramo, da nam je tretja industrijska revolucija prinesla še nadaljnje možnosti razvoja (avtomatizacija, avtomatizacija). Pogoji za uvedbo avtomatizacijskih postopkov v tehnološki proces je podrobna razčlenitev tehnološkega postopka na njegove sestavne dele. Potrebno je izrabiti vse možnosti racionalizacijskega sistema, in kadar so izčrpane, preiti na avtomatizacijo. Globoko sem prepričan, da je to edina pot za dobro gospodarjenje. Nekaj preskočiti pomeni tvegati, tega pa je bilo preveč. In

ravno uvedba racionalizacijskih postopkov terja močno časovno analitsko službo.

(Nadaljevanje v prihodnji št.)

Brez besed...

Naša gospodarnost v I. polletju 1970

Uspešnost našega gospodarjenja ocenjujemo in primerjamo s planskimi zadolžitvami, v določenem obdobju zato podajamo primerjalni pregled doseženih rezultatov za I. polletje 1970 ter tudi primerjavo nekaterih podatkov z lanskim polletnim obdobjem.

Izpolnitev proizvodnega plana: Pri vrednostnem obsegu je bila fakturirana realizacija v primerjavi s polletnim planom in lanskim polletnim obdobjem na osnovi izračunanega indeksa dosežena po delovnih enotah v podjetju kot celoti takole:

Delovna enota	Doseženo v primerjavi s polletnim planom 1970 indeks	Doseženo v primerjavi z lanskim polletnim obdobjem indeks
žaga	78	185
drobno pohištvo	103	103
plastika	65	113
stavbno pohištvo	100	151
montaža	130	126
pomožne dejav.	45	57
ostala realiz.	—	31
Skupaj za podj.	97	115

Pregled izvršitve polletnega plana eksterne realizacije je treba razumeti tako, da predstavlja indeks nad 100 prekoračitev plana pod 100 pa neizpolnitev polletnega plana.

Podrobna analiza poslovanja po delovnih enotah podjetja pa nam da naslednjo sliko:

DE — žaga je po fizičnem obsegu presežla polletni plan za 63, medtem ko je po predvideni polletni dinamiki pri eksterne realizaciji pod planom za 22 %, računajoč z interno realizacijo, pa je pod planom za 16 %. Iz tega sledi, da je delovna enota žaga v I. polletju v pretežni meri proizvajala žagan les listavcev na zalogo za lastne potrebe finalnih obratov. Saj od skupne količinske vrednosti žaganega lesa odpade več kot 65 % na interno prodajo finalnim obratom podjetja za nadaljnjo finalno predelavo, ostale ca. 35 % lesne mase žaganega lesa pa odpade na pro-

dajo zunanjim kupcem; eksterna prodaja pa zajema take dimenzije in kvalitete, ki v podjetju za finalno predelavo ne pridejo v poštev. Dohodek je v primerjavi s planom presežen za 7 %. Rentabilnost v primerjavi z lanskim obdobjem pa je upadla za 11 %, zaradi znatno povečanih cen hlodovini.

DE — drobno pohištvo je po vrednostnem in fizičnem obsegu polletni plan izpolnila, oziroma po vrednosti presežla za 3 %, v primerjavi z lanskim obdobjem pa za 13 %. Od celotne vrednosti proizvodnje odpade 94 % izdelkov na izvoz na konvertibilno področje, 6 % pa na domače tržišče. Dohodek je v odnosu na polletni plan presežen za 6 %, v primerjavi z lanskim obdobjem pa je manjši za 30 %. Vzrok temu je znatna podražitev osnovne surovine — žaganega lesa na domačem tržišču, nasprotno temu pa pri plasmaju naših izdelkov na zunanjem

trgu ni mogoče doseči ekvivalentne prodajne vrednosti, ki bi sledila domačim tržnim razmeram, kar brez dvoma vpliva na zmanjšanje rentabilnosti.

DE — plastika je polletni plan eksterne realizacije izpolnila 65 %, če k tej upoštevamo še interno vrednost je plan izpolnjen 95 %, ali 5 % pod planom. V primerjavi z lanskim obdobjem pa je celotna realizacija v tem obdobju večja za 96 %. Planirani dohodek je dosežen 55 %. Da se ni dosegel plan pri tej delovni enoti, so vplivali večkratni zastoji zaradi okvar stroja ter dokaj visoki, fiksni stroški. Prav tako so se pojavile težave z uvozom reprodukcijskega materiala. Zaradi navedenega je prišlo do padca v proizvodnji po fizičnem in vrednostnem obsegu. Za konsolidacijo poslovanja te delovne enote je potrebno ustrezno ukrepati, da bi se zboljšala organizacija dela in optimalnost izkoriščanja proizvodnih kapacitet.

DE — stavbno pohištvo je vrednostni in fizični polletni plan v celoti izpolnila 100 %. V primerjavi z lanskim polletnim obdobjem pa je po vrednosti eksterna realizacija presežena za 26 %. Dohodek v primerjavi s polletnim planom je presežen za 10,6 %, v primerjavi z obdobjem lanskega leta pa je večji za 7 %. Ker povpraševanje po naših izdelkih stavbnega pohištva na tržišču nenehno narašča, je treba v tej smeri izkoristiti vse optimalne možnosti proizvodnih kapacitet za povečanje proizvodnje in plasmaja tovrstnih izdelkov na domače in tuje tržišče.

DE — montaža oken je polletni plan realizacije po vrednosti presežla za 30 %, v primerjavi z lanskim obdobjem pa je večja za 85 %. Na ta porast je delno vplivalo tudi večje število zaposlenih delavcev — za 26 %. Dohodek pa

je v primerjavi s planom presežen za 12 %. Dejavnost te enote je izključno vezana na zunanjo montažo oken, ki praktično predstavlja končno fazo proizvodnje stavbnega pohištva.

DE — pomožne dejavnosti opravljajo večinoma storitve proizvodnim obratom podjetja, zaradi tega tudi ni odločilnega pomena izpolnitev eksterne realizacije, ki je dosežena 44 %. Celotna realizacija vključno z interno pa je presežena za 8 %, v primerjavi z lanskim letom pa je večja za 19 %.

Podjetje kot celota je skupno polletno planirano eksterno fakturirano realizacijo doseglo 97 %, kar pomeni, da je pod planom za 3 %. Če to primerjamo z istim lanskim obdobjem, je ta večja za 15 %. Ker je po predvideni dinamiki porast proizvodnje v drugi polovici leta večji, zlasti še, ker je več delovnih dni, je pričakovati, da bo planirana vrednost realizacije v celoti dosežena.

Ostali poslovni kazalci za podjetje kot celoto kažejo, da v strukturi celotnega dohodka predstavlja skupno porabljenega sredstva v tem polletju 56,2 %, dohodek pa predstavlja 43,8 %. Ta primerjalni podatek z lanskim obdobjem pa pove, da so bili stroški v tem polletju v strukturi celotnega dohodka za 2 % večji, dohodek za delitev pa manjši, kar vpliva na zmanjšanje rentabilnosti podjetja. Vzrok tega je znatni porast cen reprodukcijskega materiala, saj analiza stroškov za I. polletje kaže, da se je vrednost porabljenega materiala v primerjavi z lanskim obdobjem povečala za 42 %. Del dohodka za sklade pa se je v primerjavi z lanskim obdobjem zmanjšal za 30 %, v primerjavi s planom pa je del dohodka v tem polletju presežen za 17 %.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Naša gospodarmost v prvem polletju 1970

(Nadaljevanje s 2. strani)

IZVOZ

Celotna planirana vrednost izvoza znaša 2.560.00 US \$, od tega je bilo v tem polletju izvoženo za 1.238.742,50 US \$, kar pomeni, da je bil letni plan izvoza izpolnjen 48,38 %, po planirani dinamiki izvoza je pod planom za 1,62 %, z ozirom na povečano produkcijo v II. polletju bo letni plan izvoza v celoti realiziran. V primerjavi z lanskim obdobjem, je v tem polletju dosežen za 12 % večji izvoz. Od celotne vrednosti izvoza odpada na ameriško tržišče 80 %, ostalih 20 % pa v druge zapadne države s konvertibilno valuto.

INVESTICIJSKE NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA

V skladu z letnim investicijskim planom so investicijska vlaganja v osnovna sredstva v I. polletju znašala N din 4.597.700, kar pomeni, da je bil polletni plan investicij realiziran. Finansiranje investicij je šlo delno iz lastnih sredstev, delno pa iz bančnih investicijskih kreditov.

Investicijska vlaganja se v glavnem nanašajo na gradnjo nove žagalnice, ki je v gradnji že drugo leto. Zaključek izgradnje se predvideva v mesecu septembru t. l. Za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev je bilo po planu vkalkuliranih sredstev novih din 440.939,00, ki so bila po programu v celoti namenjena za porabljen in angažirana.

VEZAVA OBRATNIH SREDSTEV

Angažirana vrednost vezave obratnih sredstev znaša 33,1 milijona novih dinarjev, ta je v primerjavi s preteklim obdobjem porasla za 20 %. V strukturi vezave obratnih sredstev predstavlja največjo vrednost saldo kupcev, ki znaša 36,3 % vseh obratnih sredstev, ki nam v precejšnji meri otežujejo redno likvidnost, kar je splošni pojav insolventnosti v našem gospodarstvu. Preostalo vrednost v strukturi vezave obratnih sredstev tvorijo zaloge: surovine, polizdelki in izdelki.

Viri obratnih sredstev, s katerimi pokrivamo potrebe po obratnih sredstvih, so se povečali v isti višini za 20 %, kot je porast sredstev, to pa predstavljajo poleg lastnega poslovnega sklada — obratnih sredstev, dolgoročni in kratkoročni bančni krediti, ki služijo za obratne namene.

ZAPOSLENOST IN OSEBNI DOHODKI

Na osnovi mesečnih poprečij se je število zaposlenih v primerjavi z lanskim obdobjem povečalo za 5 %. Poprečni mesečni neto osebni dohodki na zaposlenega pa so porasli od novih din 965.— na 1204.— novih din ali za 25 %, kar pomeni, da so naši osebni dohodki porasli nad poprečje v panogi lesne industrije. V primerjavi s planom pa so v poprečju mesečni neto osebni dohodki večji za 9,5 %.

Nanizana dejstva naj bi bila naša osnovna orientacija za bodoče boljše gospodarjenje, s tem bodo tudi dosežena materialna osnova za izboljšanje življenjske ravni delavcem in za razširitev materialne osnove podjetja.

R. L.

Požarna varnost pri nas

Vroči poletni dnevi nam po eni strani prinašajo prijetne počitniške dni, po drugi strani pa tudi marsikatero nevšečnost zaradi pretoplega delovnega okolja. Prav tako pa obstojajo večje nevarnosti za požar, na vseh mestih, kjer so gorljive snovi, to se pravi, da je tudi naše podjetje v enakem položaju. Vsa mesta, kjer se nabira žagovina, lesni prah, kjer so lesni odpadki ali kjer so lahko vnetljive tekočine, so v sedanjih dneh možna največja žarišča požara. Ta nevarnost je še toliko večja, če se premalo upoštevajo požarnovarnostna določila in če se ne polaga pozornost na požarnovarnostni red.

Kakšni so torej ukrepi zoper požar oziroma, kaj naj vsak član kolektiva naredi, da si zagotovi neovirano delo in varuje imetje, ki mu je dano v upravljanje?

To dosežemo z dobro in nenehno požarnovarnostno preventivo. Preventiva pomeni ustvariti take pogoje, da v nobenem primeru ne pride do požara. Preventiva je torej najučinkovitejša pa tudi najcenejše sredstvo za boj proti požaru.

Za izvajanje takega dela pa moramo biti vedno budni, vestni in strokovno usposobljeni, da znamo prepoznati, kje obstojajo nevarnosti za požar in na kakšen način se

bomo tem nevarnostim izognili. Ukrepi za preprečevanje požara so mnogoštevilni. Že pri izdelavi projekta je potrebno upoštevati določila požarnega varstva. Tu se že določijo zahteve varnosti proti po-

Pogorišče obrata Ravnik 1968

žaru (gradnja iz negorljivih materialov, požarni zidovi, razporeditev in ureditev prostorov, zasilni izhodi itd.). Najučinkoviteje in

tudi najceneje je že pri projektiranju upoštevati zahteve požarnega varstva, kajti vsako kasnejše popravilje in dohitevanje zamujenega se le teže izvede.

S samo dobro izgradnjo pa še ne moremo biti varni pred požarom, kajti v teh objektih in v njihovi okolici so gorljive snovi, katere so glavna nevarnost za požar. Prav zaradi tega so nujni preventivni ukrepi, če hočemo, da ne pride do požara in s tem do večje materialne škode.

Če resnično hočemo učinkovito preprečevati požar, je potrebna določena organizacija dela oziroma zagotovitev odgovornosti služb in posameznikov ob pravilnem delu tudi na tem področju. Če hočemo biti kos preventivi, je potrebno poznati nevarna žarišča za požar, vse povzročitelje požara in vse vzroke, ki bi v danem trenutku lahko povzročili požar.

Naj naštejemo glavne povzročitelje požarov:

- človek,
- trenje in iskrenje materialov,
- elektrika, statična elektrika,

- samovžigi,
- odprti plamen in grelna tlesa,
- naravni povzročitelji (strela).

Ne samo, da je človek lahko glavni povzročitelj požara, temveč je človek tisti, ki je odgovoren tudi za vse ostale povzročitelje. Tako torej vzroke, zaradi katerih bi lahko prišlo do požara, iščemo le v nepravilnem, nevestnem in neodgovornem delu ljudi.

Zato je potrebno vedno kontrolirati in ugotavljati nevarna žarišča ter jih pravočasno odklanjati. Preventivni požarnovarnostni pregledi so torej eden od važnih ukrepov v organizaciji požarnega varstva. Drugi najvažnejši ukrep je seznanitev delavcev s potrebnimi požarnovarnostnimi ukrepi, katere so dolžni poznati in jih upoštevati.

Navajam nekaj najvažnejših ukrepov za preprečevanje požara, katere mora spoštovati in upoštevati vsak član delovnega kolektiva.

1. Delovno mesto mora biti vedno primerno urejeno.

Predvsem je potrebno redno čiščenje delovnih mest, delovnega okolja, redno odvažanje žagovine, lesnega prahu, odpadkov, čiščenje delovnih naprav in priprav, čiščenje prostorov itd.

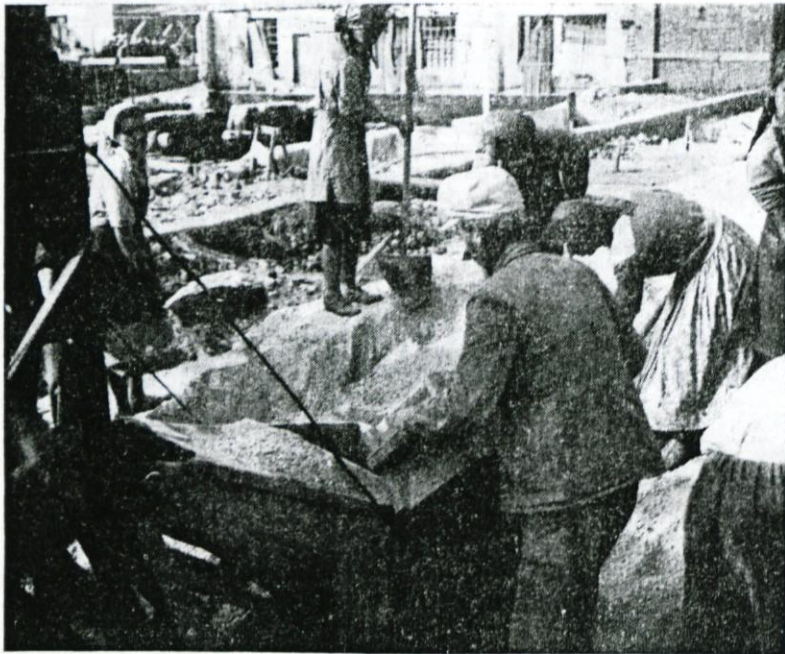
2. Zagotoviti je potrebno proste prehode:

transportne poti naj bodo proste, predvsem prehodi, izhodi in dohodi k ročnim gasilnim aparatom.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Pogorišče obrata drobnega pohištva 1957

Tako smo ponovno gradili

Požarna varnost pri nas

(Nadaljevanje s 3. strani)

3. Prepovedi kajenja po obratih in na določenih mestih izven njih.

Še marsikdo od zaposlenih ne ve, kje se v podjetju lahko kadi in kje se ne sme. Zadostna je le majhna nepazljivost, da zanetimo požar z odvrženim ogorkom na mesto, kjer je gorljivi material, in to: lesni prah, žagovina, lesni odpadki ipd. Predvsem pa se ugotavlja, da se ne upoštevajo določila požarnega varstva zlati glede prepovedanega kajenja na nekaterih mestih tudi izven obratov. Ta mesta so:

dvorišče, kjer so sodi in posode z lahkovnetljivimi tekočinami, mesta kjer so deponirani ali razstreseni lesni odpadki, žagovina in lesni prah (okolica ciklona za žagovino).

4. Zadostno in pravočasno vzdrževanje delovnih priprav in naprav.

5. Zadostno in pravočasno vzdrževanje električnih naprav in instalacij.

6. Potrebe po usposabljanju vsakega člana kolektiva, da pozna vsa določila požarnega varstva, da je sposoben takoj pristopiti k gašenju začetnega požara s sredstvi, ki jih ima v ta namen.

Poleg preventivne dejavnosti pa moramo računati tudi na najslabše, če bi prišlo do požara. V takem primeru pa je za nas najvažnejše, da se vprašamo, ali smo kot kolektiv sposobni obvladati požar, ga zadržati in lokalizirati. To vprašanje se je postavljalo že in se še danes v večji meri postavlja pred nas, kajti ne moremo se zanašati na intervencijo poklicnih brigad, če pa dobro vemo, da so prve minute požara odločilnega pomena. Predvsem je potrebno oceniti našo opremljenost za gašenje pa tudi sposobnost hitre intervencije našega gasilskega društva.

Lahko trdim, da je naše društvo usposobljeno za akcije, kajti redno ima vaje na katerih se usposablja. Mirno lahko trdim, da so sposobni s pomočjo okoliških prostovoljnih društev obvladati vsak požar, ki bi nastal v prostorih z

lesom in lesnimi izdelki. Večje težave pa bi imeli pri gašenju lahkovnetljivih tekočin, ker moramo vedeti, da trenutna razširitev požara na cel objekt lakirnice terja od gasilcev, da požar lokalizirajo, da zavarujejo stavbo pred uničenjem, da škodo, ki bi nastala, čim bolj omilijo. Za to morajo naši in sosednji gasilci biti sposobni gašenja takšnega požara vsaj tričetrt ure, da med tem prispejo poklicni gasilci s sodobnejšo opremo in dokončno zadušijo požar.

Vsekakor moramo za ta čas boja s požarom v lakirnici biti sposobni za vsako ceno. Zato moramo predvsem misliti na sodobno opremo in sredstva za gašenje lahkovnetljivih tekočin. Torej moramo imeti zagotovljeno zadostno količino sredstev za gašenje teh snovi.

Vedeti moramo, da pri nas pride lahko v vsakem momentu do požara; mnoge pomanjkljivosti nas prav na to opozarjajo.

M. L.

Le cigaretni ogorek je potreben za ogenj!

Novi statuti v naši praksi

Statutarna komisija skupščine občine Logatec je po uveljavitvi XV. ustavnega amandmaja pregledala 10 statuten delovnih organizacij. To praktično pomeni, da so vse delovne organizacije vskladile svoje statute s XV. zveznim in XVII. republiškim ustavnim amandmajem. Komisija je vse skozi terjala, naj bo sleherni statut oblikovan kot samostojen samoupravni akt delovne organizacije, ki v skladu z ustavo in zakonskimi predpisi določa družbeno ekonomski položaj delavcev in ureja njihove samoupravne pravice in dolžnosti; to so bile tudi politične smernice OSS in drugih družbeno-političnih organizacij občine Logatec.

Pri sestavi in obravnavi omejenih statuten sta bili opazni mnogo večja zavest in prizadevnost DO (njihovih kolektivov) v smeri, da delovni ljudje mnogo zavestnejše in odgovornejše urejajo notranje odnose v delovni organizaciji. Za krepitev samoupravnih pravic in odgovornosti. Ustavnim amandmaji so pravzaprav tudi omogočili delovnim ljudem, da so po svojih specifičnih razmerah in potrebah svoje delovne organizacije določili organizacijo samoupravljanja, ki naj bi jim tudi omogočila, da bi v prihodnje dosegli čim boljše uspehe pri uporabi družbenih sredstev, pri povečanju produktivnosti in učinkovitosti dela, pospeševanju tehničnega napredka za popolnejše zadovoljevanje delovnih ljudi in skupnosti. Praksa bo kmalu pokazala, če je to res.

Poleg organizacije samoupravnih odnosov, so bili statuti dopolnjeni že z vsemi določili, ki so jih narekovali novi zakonski predpisi. V slehernem statutu so bolj precizirana določila o informiranju in odgovornosti, o strokovnem izobraževanju in izpopolnjevanju, o varstvu delavcev pri delu, o ureditvi samoupravljanja (jasnejše so opredeljene naloge družbeno-političnih organizacij: ZK, sindikata, mladine), o oblikovanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov, prikazan je družbeno-ekonomski položaj delovnih enot, raziskovalno in razvojno delo, gospodarsko načrtovanje, naloge delovne organizacije na področju narodne obrambe in civilne zaščite, itd.

Moramo reči, da je v sedanjih statutih mnogo manj predpisanih zakonskih norm, da so se vsi sestavljenci trudili, da bi v statut vnesli le tiste nujne obvezne norme, ki jih po svoje ni mogoče urejati, so pa nujne v statutu zaradi racionalizatorskih postopkov, torej sistematičnosti in popolnosti. Iz statuten je zaradi povedanega izpuščeno vse tisto nepotrebno in so zaradi tega novi statuti skoro za eno četrtino manj obsežni (prej so imeli nekateri statuti nad 300 členov, zdaj pa 200 členov).

Posebno pozornost so delovne organizacije tokrat posvetile samoupravnim delitvi dela, ko so centralne samoupravne organe razbremenili, vsakdanjih drobnih in manj pomembnih razprav, postavili zahtevo, naj se le ti poglobljeno posvetijo obravnavanju temeljnih zadev oz. odločanju o poslovnih politikah. Razpravljanje in odločanje o množici zadev z zelo različnih področij pa so prepustili neustanovljenim kolektivnim izvršnim organom (komisijam in

odborom), ki jih sestavljajo izvoljeni delavci in strokovnjaki za posamezno ali več sorodnih področij. S tem je dana tudi pravno veljavna možnost voljenim kolektivnim izvršnim organom, da lahko izvajajo poslovno politiko tako, da bosta zagotovljena hitro in strokovno odločanje pa tudi demokratična tekoča kontrola.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Razgovor z našim poslancem

(Nadaljevanje s 1. strani)

tako hudo, ker so devalvacijo preživele tudi že svetovne valute, angleški funt, francoski frank v prejšnjem času že večkrat.

Da bo dinar postal ugledna valuta na mednarodnem trgu, bo potrebno storiti še veliko. Eden izmed pogojev je izenačena plačilna bilanca s tujino, to se pravi povečati izvoz. Za to poslance podpira našo proizvodno usmeritev, ker izvažamo preko 50 % izdelkov. Omejiti bo potrebno tudi uvoz raznega materiala iz tujine, posebej z zahoda. Povečati je treba ustvarjalnost naše industrije, urediti plačevanje z državami s klirinškim načinom obračuna oziroma izvoza. Tu naj bi se prešlo na plačevanje s trdno valuto. Na to je pa potrebno pripraviti naše proizvajalce, ker smo v kliringu dosegli vedno boljše cene. Enako velja za uvoz iz teh držav. Uveljaviti bi morali tudi dinar kot mednarodno plačilno sredstvo, saj so nam nekatere tuje družbe že ponudile svoje izdelke ali storitve za plačilo v dinarjih, to bi se moralo po mnenju našega podjetja poslovno čimprej začeti, tako da bi spremenili nekatere predpise v našem deviznem sistemu, s čimer se danes ukvarja že posebna skupščinska komisija, ki jo vodi slovenski poslanec Sveto Kobal.

Pogoj za prehod na splošno zanesljivost valute je predvsem možen ob stabilnosti gospodarstva, ob zmerem porastu cen kot rastejo v svetovnem merilu in ne ob današnjem divjanju, ki ga vse predolgo in brez moči gledamo.

Zato je naš poslanec ponovil, da se pričakuje vroče poletje, kot je pregreto tudi naše gospodarstvo, ki pričakuje hladilne tekočine, hkrati pa poživila. No, vrsta je na naših poslancih. Vsekakor je naš poslanec Marjan Dolenc vreden našega zaupanja, saj nas obišče, kadar mu njegov naporen delavnik dopušča.

Poslancu je bilo postavljeno tudi nekaj konkretnih vprašanj, na katere je izčrpno odgovoril. Dolžan je ostal le odgovor na vprašanje predstavnika KZ Logatec glede gospodarjenja z gozdovi in s kmetijstvom. Skušal bo posredovati odgovor tako, da bo prišel ing. Milovan Zidar, ki obravnava to vprašanje v republiškem izvršnem svetu.

Na koncu razgovora smo si ogledali naše podjetje. Poslanec je ugotovil, da je proizvodnja na zadovoljivi višini, da smo zadnji čas napredovali. Želi pa kolektivu KLI še mnogo uspehov.

Mi pa se zahvaljujemo za njegovo pozornost do nas, njemu pa želimo uspešno delo na tako odgovornem položaju.

A. A.

Civilna zaščita v občini

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

ENOTE ZA ZVEZE

Jedro ali osnova organizirane civilne zaštite je vsekakor služba obveščanja in alarmiranja, ki je organizirana kot enoten sistem v naši deželi in tako tudi v naši občini. Centri obveščanja in alarmiranja v občinah spremljajo posamezna letala, ki preletajo prek našega ozemlja ter ugotavljajo njihovo aktivnost. Ta služba, ki je že osposobljena s pomočjo večkratnih zvez, vzpostavlja in vzdržuje stalno zvezo s centri višjih organov, ki z radarskimi napravami spremljajo letala v zraku. Občinski center na ta način ugotavlja velikost sovražne formacije v zraku, smer in hitrost letala ter na podlagi zbranih podatkov, ki jih tudi vnaša na posebne karte, daje pravočasen znak prebivalstvu za umik v zaklonišče. Zavedati se je treba, da so hitrosti sodobnih letal ca. 2 MACHA (1 Mach je hitrost zvoka ali 1200 km/h), kar pomeni, da je hitrost takega letala ca. 2400 km/h. Letalo s takšno hitrostjo preleti razdaljo med Ljubljano in Skopjem v pičlih 15 minutah.

Jasno nam mora biti, da čeravno se odkrivajo letala z najsodobnejšimi tehničnimi sredstvi na razmeroma velikih razdaljah, nam bo v kljub temu, zaradi omenjenih letal, ostalo le malo časa (nekaj minut) za odhod v zaklonišče.

Centri za obveščanje imajo v svoji sestavi za spremljanje nizko letajočih letal in za ugotavljanje njihove aktivnosti (bombardiranje, raketiranje, spuščanje padalcev itd.), še eno ali več vizuelnih opazovalnic, iz katerih si ogledujejo celotno področje občine in so v stalni zvezi z občinskim centrom za obveščanje in alarmiranje. Zaradi hitrejšega obveščanja in alarmiranja prebivalstva se normalno aktivirajo alarmne naprave že iz samega centra ter se tako po ustaljenih znakih obvešča prebivalstvo o vrstah nevarnosti. Alarmne naprave so običajno sirene na električno energijo, še boljše in močnejše so pnevmatične, ki so tudi neodvisne od elektrike, lahko pa se v ta namen uporabljajo zvonovi, razglasne postaje in podobno.

OSTALE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

Omenili smo že, da se formirajo enote civilne zaštite v delovnih organizacijah ter v sklopu naselja oz. pri krajevnih skupnostih. Te enote so si po svoji vlogi in dejavnosti zelo podobne, niso pa povsem enake, saj nekatere enote pri krajevni skupnosti opravljajo delo za vse prebivalstvo in teh enot v delovnih organizacijah ni.

Čim večja je delovna organizacija, večja je koncentracija ljudi in materialnih sredstev in je zato tudi organizacija civilne zaštite obsežnejša.

Na čelu vsake organizacije civilne zaštite je štab civilne zaštite, ki tudi poveljuje in usmerja delo vseh enot, ga vsklajuje in skrbi za medsebojno sodelovanje z ostalimi enotami civilne zaštite.

Da bi tej svoji vlogi štab civilne zaštite zadovoljil, morajo biti v njem izkušeni, preudarni, sposobni in večkrat tudi energični ljudje, ki tudi uživajo na podlagi tega zaupanja ljudi, kar je pogoj za uspešno vodenje enot.

Naloga enote je vzpostavljanje in vzdrževanje zveze znotraj enot za prenos nalog in povelj, ki jih izdaja štab civilne zaštite, in za prenos sporočil, ki jih posredujejo vodje posameznih enot, bodisi v štabu civilne zaštite ali pa ostalim enotam. Pri vzpostavljanju zveze uporablja enota tehnična sredstva, kot so telefoni, razglasne postaje, radijske zveze (radiooddajne in sprejemne postaje) in kurirske zveze.

Poleg omenjenih nalog ta enota še vzdržuje zvezo z ostalimi organi v občini, tako tudi s centrom za obveščanje in alarmiranje, da bi lahko pravočasno v svojem kolektivu ukrepala ter usmerjala predvsem zaposlene člane kolektiva v zaklonišča.

Ta enota obstoja pri sleherni organizaciji civilne zaštite, tj. v delovni organizaciji in v krajevni skupnosti.

Enota za gašenje požarov obstoja v delovnih organizacijah in je njen namen gašenje požarov, za kar so tudi primerno usposobljeni ljudje.

Tehnično reševalna enota odstranjuje ruševine, rešuje izpod njih ljudi in materialne dobrine ter z usposobljeno skupino ljudi popravlja instalacije (vodovod, električno napeljavo, telefone itd.). Enota obstoja v delovnih organizacijah.

RBK enote — enote za radiološko in kemično zaščito obstoja v največjih delovnih organizacijah in je njen namen ugotoviti prisotnost RBK snovi s posebnimi napravami (detektorji) ter po ugotovitvi razčiščevati te snovi z ljudi, strojev, ulic itd.

Enota prve pomoči je sestavljena iz manjših ekip, opremljenih s torbicami za prvo pomoč in nosili ter je usposobljena za prvo pomoč ranjencem in odpremo teh v bolniške ustanove.

V krajevni skupnosti oz. naselju z več kakor 200 prebivalci pa se poleg štaba civilne zaštite in enote za zveze ustanovijo le naslednje enote:

Gasilsko tehnična enota. Jedro te enote je prostovoljno gasilsko društvo, njen namen pa je poleg gašenja požarov še odstranjevanje ruševin in RBK služba. Enota se lahko uporablja poleg omenjenih nalog še za asanacijo (pokopi ljudi in živine).

Enote prve pomoči, ki so organizirane enako kakor v delovnih

organizacijah, ter **enote za socialno delo**, ki razrešujejo v vojni ali pa hujši naravni nesreči razne socialne probleme, kot je to skrb za prizadete, skrb za otroke, ki so ostali brez staršev in podobno.

Vse opisane enote so že organizirane v vseh krajevnih skupnostih in v gospodarski organizaciji KLI. Večinoma so enote tudi že usposobljene, saj so obvezniki končali osnovni pouk v pretekli zimski sezoni. Ustanovljen je tudi že center za obveščanje in alarmiranje; ta je že na večkratnih vajah, ki so potekale iz republiškega centra, dokazal svojo usposobljenost. Potrebno pa bo letos še nadalje organizirati civilno zaščito v manjših delovnih organizacijah ter formirati specializirane enote civilne zaštite pri komunalnih gospodarskih organizacijah za vzdrževanje in popravilo pomembnih naprav in objektov. Potrebno bo še marsikaj napraviti za uvrstitev organizacije enot civilne zaštite in za njeno materialno opremljanje.

Velična posamezne organizacije in s tem tudi velikost posameznih enot zavisi od števila zaposlenih oz. »živečih« ljudi v naselju ali krajevni skupnosti. Iz tega je razumljivo, da bodo manjše delovne organizacije v občini imele tudi mnogo manjše ali bolj poenostavljene enote civilne zaštite. Te enote bodo mešane ali univerzalne — usposobljene pa bodo za gašenje požarov, za odstranjevanje ruševin ter za nudenje prve pomoči.

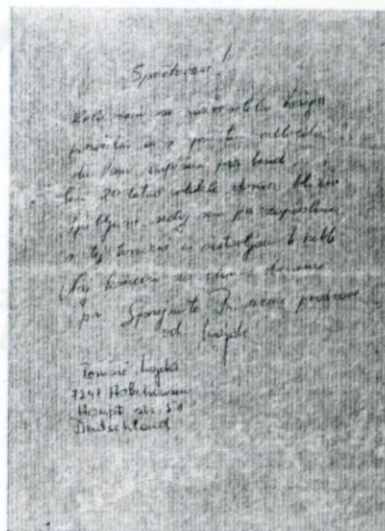
Na koncu naj omenim, da je civilna zaščita del našega vsesplošnega odpora, da predstavlja prizadevanje za ohranitev vseh naših pridobitev, predvsem ohranitev vseh naših pridobitev, predvsem življenja, pa je zato sodelovanje v njej ne samo dolžnost, temveč tudi čast za slehernega občana, ki bo tako v najtežjem pomagal sočloveku ter od njega sprejemal pomoč.

Otmir Oblak

Srečanja v kinu

19. 8. SKRIVNOST STAREGA MLINA. Nastopajo: Carroll Linley, Jeag Young, Oliver Reed, psihološka kriminalistična angleška drama bv.

21. do 23. 8. JESEN CHEYENOV. veliko filmsko delo znamenitega režiserja wersternov Johna Forda. Nastopajo: Richard Widmark, Carroll Baker, James Stuard, CS bv.

Naši ljudje na tujem

Pozdrav, napisan na koščku papirja, v katerem so v naše podjetje prispele vzmetne ročice, me je vzpodbudil, da poiščem nekaj podatkov, ki govorijo o naši ekonomski emigraciji. Podatki so presenetljivi! Poleg tistih, ki so odšli v tujino s trebihom za kruhom, so tudi taki, ki žele v kratkem času izboljšati svoj življenjski standard in se nato vrniti v domovino. Po podatkih, ki so bili objavljeni v »Delu« 14. 2. 1970, je zunaj naših meja zaposlen vsak štirideseti Jugoslovčan: vsak petindevetdeset volivec, vsak petnajsti zaposlen Jugoslovčan, vsak šesti član jugoslovanskih sindikatov!

Ti naši rojaki žive danes v različnih državah, in kljub temu, da si naša država prizadeva v čim večji meri urediti njihovo zaposlovanje in pravice iz zaposlovanja, ostaja in bo ostalo našim rojakom domotožje.

Delavci, ki pogrešajo domačo besedo in okolje, najbolj občutijo, kaj je domovina. Njim je še posebno blizu Cankarjev klic: »Domovina, ti si kakor zdravje...«

Iz vaj teritorialne obrambe

22. do 23. 8. GROFICA IZ HONG KONGA, amer. kom. v režiji nepozabnega Charlija Chaplina. Nastopajo: Sofia Loren, Marlon Brando, Charlie Chaplin, CS bv.

26. 8. LOS TARANTOS, španski film na nekoč toliko priljubljeno cigansko temo z romantičnim obelježjem in šarmom ciganske muzike, bv.

29. do 30. 8. ZADNJI VLAK IZ KATANGE. Nastopajo: Rod Taylor, Ivet Mimiye, Oliver Despa, Jimmi Brown, ameriški vojni bv.

2. 9. SMRT V OČEH. Nastopajo: Karl Beam, Ana Messy, angleška kriminalistična drama bv.

5. do 6. 9. SEDEM HRABRIH ŽENSK. Nastopajo: Ann Baxter, Maria Persci, Gustavo Rojo, Crista Linder, italijansko-španski western CS bv.

9. 9. KNJIGA O DŽUNGLI, to je zadnja mojstrovina risanege filma znamenitega Walta Disneya. SOS! ZAKONOLOM. Nastopajo: Frank Sinatra, Deborah Kerr, Dean Martin, ameriška komedija CS bv.

12. do 13. 9. SEDEM PIŠTOL ZA BRATE MAC GREGOR. Nastopajo: Robert Wood, Agata Flori, Fernando Sancho, italijansko-španski wester CS bv.

16. 9. TUJEC V HIŠI. Nastopajo: James Masson, Geraldina Chaplin, (angleška kriminalistična drama, po Simeonovem romanu), bv.

Novi statuti v naši praksi

(Nadaljevanje s 4. strani)

Vse delovne organizacije so ustanovile individualni izvršilni organ (direktorja) z mandatno dobo 4 leta, v statutu precizirale njegove pravice, dolžnosti, odgovornosti in pogoje za imenovanje. Mandat direktorja je 4 leta in se lahko po enakem postopku ponovno imenuje (le ena organizacija je določila direktorju mandat 5 let). Če delavski svet po preteku štiri-letne mandatne dobe ugotovi, da je direktor uspešen, lahko določi, da se mu brez zapisov podaljša mandat za naslednja 4 leta. Direktor je lahko razrešen dolžnosti predčasno po postopku in v primerih, ki jih določa zakon. To je predpisano v statutu in TZP. Statutarna komisija je od oktobra 1969 do konca junija 1970 obravnavala statute tehle delovnih organizacij:

ETIKETA — Žiri, ICC — Žiri, KLI — Logatec (obravnavata 2 X), KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE — Logatec, OSNOVNA SOLA — Gor. Logatec, OSNOVNA SOLA — D. Logatec, KONFEKCIJA — Logatec in GOŠTILNA PRI GRADU — Gor. Logatec.

Vse omenjene statute je obravnavala občinska skupščina in sprejela vse kritične pripombe statutarne komisije. Pripombe je komisija posredovala delovnim organizacijam. Ugotovljeno je, da so vse delovne organizacije vse pripombe osvojile in statute popravile ter jih dokončno sprejele.

Kar zadeva organizacijo samoupravljanja, lahko ugotovimo, da imajo delovne organizacije takole splošno organizacijsko strukturo; zbori delovnih ljudi, ki imajo poleg volilnih funkcij pravico in dolžnost, da obravnavajo vsa pomembnejša vprašanja iz dela in življenja DO, da razpravljajo o statutu in samoupravnih aktih, planih in programih, predno jih pristojni organ dokončno sprejme. Člani delovne skupnosti lahko dajo pohvale in predloge ter postavljajo zahteve samoupravnim in drugim organom, da se posamezno vprašanje da na dnevni red, da se obravnava in da na to dobijo odgovor itd. Na referendumu člani delovne skupnosti odločajo o statusnih vprašanjih, pa tudi o drugih vprašanjih, pomembnih za vse podjetje, če tako odloči najvišji organ samoupravljanja.

Organi samoupravljanja so: delavski svet (šolski sveti) z mandatno dobo 4 leta, s tem da se, razen dveh izjem, vsaki dve leti menja polovica članov. KLI Logatec ima še pet svetov delovnih enot z enako mandatno dobo. Kolektivni izvršilni organi so ustanovljeni skoro v vseh delovnih organizacijah: to so predvsem: kadrovske komisije (te odločajo o delovnih razmerjih), komisije za izrekovanje ukrepov, komisije za varstvo pri delu itd.

Poslovni odbor ima le KLI, ki ima poleg njega še osem kolektivnih izvršilnih organov. Vse kolektivne izvršilne organe voli delavski svet za dve leti izmed delavcev podjetja. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v isti kolektivni izvršilni organ. V manjših delovnih organizacijah pa ne volijo delavskih svetov in opravlja vse samoupravne pravice in naloge delovna skupnost (Pekarna in slaščičarna, gostilna »Pri gradu« itd.). V svetih šole sodelujejo tudi predstav-

niki javnosti, enako v Komunalno stanovanjskem podjetju: gre za dejavnosti posebnega družbenega pomena. Vsi statuti vsebujejo tudi obvezno določilo, da je treba čim prej izpolniti obvezno zakonsko določilo o sestavi sistemizacije delovnih mest. Seveda ne gre tu le za izpolnitev zakonske in statutarne norme. Izdelava sistemizacije ni nikakršna formalnost, temveč je zahtevno opravilo s pomembno vsebino. Skoro v vseh delovnih organizacijah sistemizacijo jemljejo zelo enostavno (samo da se zadosti predpisu). Pojavijo se značilni za dano izobrazbo in poklicno sestavo zaposlenih in nekateri problemi na področju zaposlovanja in poklicnega usmerjanja v logaški občini, opozarjajo, kako še vedno premalo poznamo in upoštevamo metode in vidike sodobne organizacije dela in tudi kadrovske potrebe, ki so ravno tako čedalje bolj zahtevne. Prav zaradi povedanega je za sleherni delovno organizacijo nujno, da v splošnem aktu čim prej določi potrebno strokovno izobrazbo posameznega poklica, oz. smeri za vsako delovno mesto, ki ustreza tekočim in perspektivnim razvojnim potrebam delovne organizacije. Gre za prepotrebno sistemizacijo, s katero naj bi se dosegla boljša kadrovska politika.

Skoro vse delovne organizacije so v statute zapisale, da je začel teči obvezno (zakonski) razpisni rok za vodilna delovna mesta 1. 1. 1967. To pomeni, da bodo vsa ta delovna mesta razpisana v letu 1971. Kar zadeva osebno odgovornost moramo reči, da je v vseh statutih ta zadeva normirana, vendar preveč splošno. Najpogostejša sredstva informacij so: sklicevanje zborov delovnih ljudi, KLI ima svoje mesečno glasilo in razglasno postajo, preko katere se sporočajo kolektivu vsi sklepi delavskega sveta in drugih kolektivnih izvršilnih organov ter svetov delovne enote, ostale delovne organizacije pa se za informiranje poslužujejo zborov delovnih ljudi in zidnih časopisov. Z julijem 1970 pa so glasilo preimenovali v »Logaške novice«. S tem je dana možnost vsem ostalim DO in drugim institucijam za širše informiranje o stanju in problemih vseh delovnih organizacij na območju občine Logatec.

Novost v statutih je tudi določilo o poslovnem sodelovanju (kooperaciji, specializaciji, komercialno sodelovanje). Poslovno sodelovanje lahko predlaga katera koli delovna organizacija, če ugotovi ekonomsko upravičenost (večjo produktivnost, večja ekonomičnost, rentabilnost poslovanja, boljšo kvaliteto itd.), če se s tem zagotovi (na podlagi analize) eno ali več meril poslovne uspešnosti.

Določila o narodni obrambi vsebujejo vsi statuti in se z njimi delovne organizacije zavezujejo izvajati priprave za narodno obrambo (sestavo programa financiranja zaščitne narodne obrambe, združevanje sredstev z drugimi delovnimi organizacijami, za izvršitev nalog, ki so širšega pomena, ustanavljanje enot TO in civilne zaščite ter skrb za njihovo opremljanje, oborožitev in strokovni pouk, organizacijo in seznanjanje delavcev s konkretnimi dolžnostmi v primeru vojne itd.).

Varstvo pri delu je v vseh statutih omenjeno le splošno in je podrobna ureditev prepuščena po-

sebnim pravilnikom. V delovnih organizacijah, kjer nimajo organizirane posebne službe za varstvo pri delu, so za te naloge osebno zadolženi direktorji ali tehnični vodje.

Vsi statuti imajo dokaj konkretno normo, ki govori o varstvu samoupravnih pravic. Delavcu ne more nihče vzeti niti omejiti pravic pri samoupravljanju (torej je opuščena misel, da bi bili člani kolektivnih izvršilnih organov le nekateri delavci), noben delavec ne more biti klican na odgovornost ali na kakršen koli način postavljen v neugoden položaj zaradi mnenj in kritik, ki jih je izrekel v zvezi s samoupravljanjem podjetja pred organi samoupravljanja, javnih shodih ali pred drugimi organi in organizacijami, ki so poklicane razpravljati o vprašanjih podjetja.

Novost v statutih je tudi določilo o mestu in vlogi družbeno-političnih organizacij, predvsem OSO. Družbeno politične organizacije imajo pravico in dolžnost obravnavati vsa vprašanja, ki zadevajo delo in poslovanje podjetja, in so sestavni del samoupravnega mehanizma v sleherni delovni organizaciji. Manjše DO so v

statutu dale celo pravico OSS, da lahko zahteva sklicanje seje organa upravljanja ali kolektiva zaradi razprave o vprašanjih pomembnih za vse podjetje.

Določila o ugotavljanju in delitvi dohodka so v statutih vsklajeni s temeljnim zakonom o ugotavljanju in delitvi dohodka v delovni organizaciji, ki velja od 1. 1. 1969. leta, vendar so v statutu vsaj deloma samo načela za delitev dohodka in osebnih dohodkov, podrobno urejanje pa je prepuščeno pravilnikom o oblikovanju in delitvi dohodka ter pravilniku o delitvi os. dohodkov, kar je razumljivo zaradi nenehnega dopolnjevanja sistema, zlasti zaradi predvidenega republiškega zakona o družbenem usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov.

Omenjene in še nekatere druge novosti v statutih delovnih organizacij so pravzaprav dopolnitve obstoječih, ki pa jih je bilo potrebno zaradi velikih sprememb in dopolnitev izdati na novo ali v prečiščenem besedilu. Zaradi tega v tem sestavku nismo povedali vsega, kar mora vsebovati statut po veljavnem 79. členu TZP in drugih predpisih.

D. D.

Kadrovske vesti

KOMBINAT LESNO PREDEVALNE INDUSTRIJE LOGATEC je v mesecu juliju 1970 sprejel v delovno razmerje naslednje delavce:

Marijo Cigale, Marijo Režek, Francko Novak, Antonijo Turk, Stanislavo Matičič, Ano Majnik, Cvetko Arhar, Stanislavo Nagode, Vero Malovašič, Marijo Istenič,

Ludvika Pogorelca in Franca Nagode.

Iz JLA so se vrnil: Marjan Nagode, Milan Treven, Alojz Koščak, dipl. ekon., Alojz Medved.

Na lastno željo sta prekinili delovno razmerje: Marija Sulč in Nada Mišič.

Samovoljno sta zapustila delo Jože Pavunc in Zivodin Krstič.

31. julija 1970 je bilo v podjetju zaposlenih 1022 delavcev.

Proste sobote tudi v šolah

Ze nekaj let je, kar so začele nekatere šole poskusno s petdnevni tednikom. Izkušnje na takih šolah so pokazale povsem življenjske rezultate, in tako je Svet za šolstvo SRS sprostil možnost uvajanja prostih sobot povsod tam, kjer okoliščine to dovoljujejo. Vse pa kaže, da bo s prihodnjim letom petdnevni tednik za šole uzakonjen za področje celotne republike Slovenije.

Svet za prosveto in kulturo pri občini Logatec je na svoji seji obravnaval navodila republiškega sveta za šolstvo in priporočil obema osnovnima šolama v občini Logatec, naj razmisli in se odloči o načinu dela v šolskem letu, ki je pred nami.

O prehodu na petdnevni delavnik je tako odločal predvsem delovni kolektiv posamezne šole, dasi je bilo treba preizkusiti tudi mnenje staršev. Anketa je pokazala, da je približno 50 % staršev iz Dolenjega Logateca zoper proste sobote, zato je tudi delovni kolektiv šole v Dolenjem Logatecu sklenil ostati pri starem delavniku. V Gorenjem Logatecu se je približno 75 % staršev odločilo za proste sobote in kolektiv je na proste sobote pristal.

Vse tako kaže, da bo zakon o novem šolskem koledarju izšel prihodnje leto, in ta bo terjal enoten časovni obseg vseh šol. Za novo šolsko leto pa velja, da bodo na šoli v Gor. Logatecu imeli proste sobote, v Dol. Logatecu pa ne.

V AMERIKO...

Ko smo se vrnili v hotel, smo se po 7-urnem počitku zopet pripeljali na letališče. Tokrat se je naša železna ptica brez zamude dvignila. Na vzhodu se je že pojavljala jutranja zarja, mi pa smo leteli v temo. Zvedeli smo, da bomo do New Yorka leteli 7 ur. Ta čas smo izkoristili za počitek.

V sončnem dopoldnevu so kolesa našega letala zdrsela po pisti new-yorškega letališča J. F. Kennedy. V napetem pričakovanju smo se namenili do izhoda. Pričele so se komplikacije: izredno stroga kontrola potnih listov; vsakega posebej so preverili, če ni morda vpisan v »črnih bukvah«, tj. v knjigah, kjer imajo vpisane kriminalce. No, pri nas niso imeli uspeha, prikrajšali pa so nas za precej dragocenega časa. Toda to še ni bilo vse, pričela se je še carinska kontrola. Tu namreč ne dovolijo, da bi se v Ameriko prinašalo kakršno koli hrano ali pijačo. O tem so nas opozorili že pred odhodom, vendar nedisциплиnirani turisti tega opozorila niso resno jemali in tako so se pred cariniki znašle sočne pomaranče, slastne kranjske klobase in pristna stara slivovka. Končno smo le prišli do avtobusov, s katerimi smo se takoj odpeljali v mesto New York. Pogled na mesto je bil nepozaben. Široke ceste v več nadvozih so natrpane z avtomobili, ki se le počasi pomikajo naprej. Vse to povzroča strašen hrup in slab, od plinov zadušljiv zrak.

New York je največje morsko pristanišče ZDA. Vanj se steka tudi železniško in cestno omrežje z vseh strani ZDA. Šteje nad 8 milijonov prebivalcev. S sosednjimi mesti, ki so se z njim združila, pa šteje nad 11 milijonov prebivalcev. Jedro mesta je na ozkem polotoku Manhattanu. Zaradi pomanjkanja prostora so tu kmalu začeli

graditi nebotičnike, ki jih je veliko z 20 do 40 nadstropji. Najvišji nebotičnik je Empire State Building, ki je tudi najvišji na svetu, saj je visok 404 m in ima 102 nadstropji. Visoka in lepa je tudi palača Združenih narodov.

Po dolgem potekajo avenije (ulice), pravokotno počez pa streets (ceste), označene s številskimi. Najstarejša in najdaljša ulica je Broadway, ki je dolga 15 km. Ena izmed glavnih ulic je Wall Street, kjer so glavne banke. Znana je tudi Peta avenija. Od umetniških ustanov je treba omeniti opero Metropolitan. Ker je bil New York glavno središče doseljavanja, je še danes njegovo prebivalstvo po poreklu zelo različno. Veliko je Italijanov, Ircev, Poljakov, Čehov itd. V posebni četrti v Harlemu živijo črnici. Škoda je le, da so ulice izredno smetne in umazane. Prevzeta od napetega opazovanja bi skoraj pozabila, da se mi bliža čas ločitve od skupine, kajti moja pot se nadaljuje do Clevelanda, tam kjer živijo in me pričakujejo moji rojaki. Na ogromni avtobusni postaji mi je uspelo vstopiti na pravi avtobus. To je bil moderen avtobus, z urejenimi klimatskimi napravami in ležalnimi sedeži. Po širokih več pasovnih cestah je vozil povprečno 130–140 km na uro. Vozili smo se preko države Pensilvanija — skozi mesta Pittsburg, Youngstown v državo Ohio.

Pokrajina je ravna in zelena, tako da je bilo potovanje kar prijetno. Občudovala sem farme z lesenimi stanovanjskimi poslopji in lepo urejeno okolico. Skoraj pred vsakim poslopjem je stal avtomobil z različnimi kmetijskimi stroji. Vožnja od New Yorka do Clevelanda je trajala 10 ur. V avtobusu je bilo več od polovice potnikov črncev.

Opolnoči smo prispeli do končne postaje. V čakalnici sem že zagledala svojo sorodnico, ki me je čakala. Ni mogla verjeti, da sem resnično prišla. Z občutkom neizmerne radosti sva se objeli. Vesela me je peljala

na svoj dom in pričelo se je moje življenje v »ameriški Ljubljani«, kot imenujejo Cleveland, kajti tu živi največ izseljenih Slovencev.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

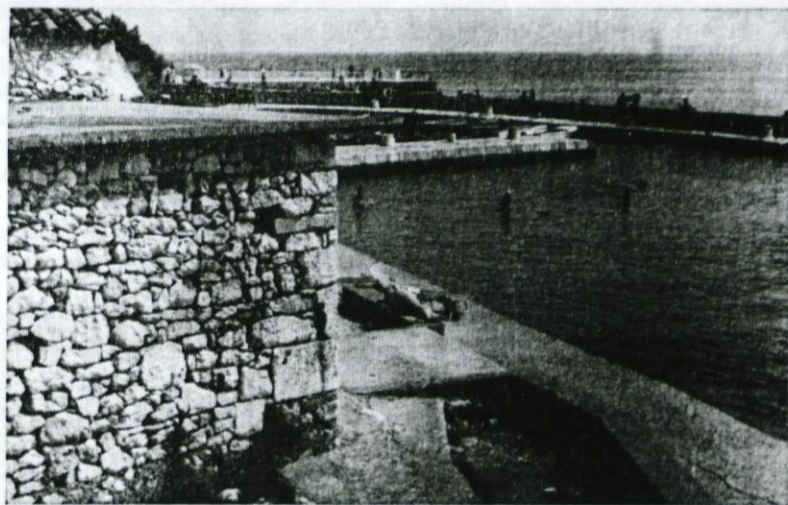
Tatjana Leskovec

Na dopust že, toda...

Leta 1959 smo prvokrat organizirali počitniški dom za naše člane. V ta namen smo najeli v prijetnem obalnem kraju blizu Crikvenice več sob pri privatnikih. Začetek je bil vezan s precejšnjimi stroški, kajti oskrbeti je bilo treba ves inventar, ker smo imeli v počitniškem domu tudi svojo kuhinjo. Za tak način rekreacije je bilo veliko zanimanja. Morje, sonce, počitek, dobra

bilo kmalu žal. Ljudje so bili prepuščeni sami sebi. Največ jih je dopust preživelo doma; mnogi so pogrešali, kar so imeli v prejšnjih letih.

Sindikalna organizacija je sicer pričela organizirati enodnevne izlete, ki pa se tudi niso obnesli tako, kot je bilo zaželeno. Ljudje so se prijavili, če pa je bilo na dan izleta slabo vreme, so si premislili in na izlet so peljali do po-

Še še spominjate Dramljo pri Crikvenici

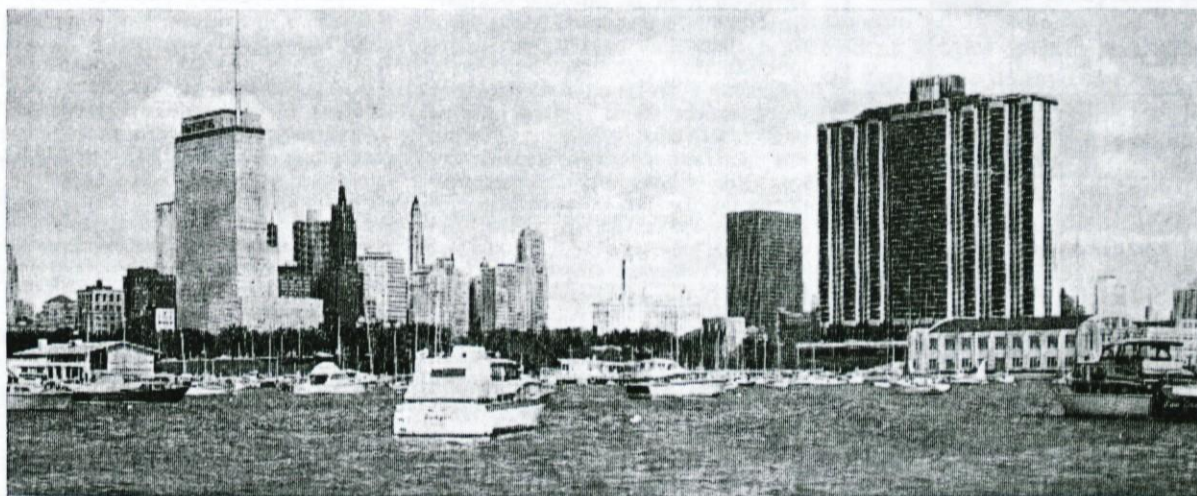
in obilna hrana ter prijetna družba so vplivali, da so se ljudje zelo zadovoljni, spočiti in s prijetnimi vtisi vračali v svoj kraj, na delovno mesto.

Tak način rekreacije smo obdržali vse do reforme, ko smo se na žalost odločili, da bomo s tem prekinili, misleč da nam bo vsak prihranjeni milijonček (toliko je namreč znašala dotacija za ta namen), četudi na škodo rekreacije naših ljudi, rešil takratno situacijo. V teh letih smo imeli tudi priložnost kupiti svoj počitniški dom za 7 000 000 starih din, vendar smo zaradi neodločnosti to priložnost zamudili, za kar nam je

lovce prazni avtobusi, sindikat pa je le moral plačati prevožene kilometre. Mnogokrat se je zgodilo, da so v avtobusih med člani nastali razni prepiri in nesoglasja. Izletniki so se vračali utrujeni in večkrat nezadovoljni. Dosegli smo ravno nasprotno, kot smo želeli.

Prav s strani proizvajalcev smo večkrat slišali pripombe, zakaj nimamo svojega počitniškega doma, saj ga imajo skoraj vsa večja in tudi manjša podjetja, kot je naše. Ko je bila sezona že v polnem razmahu, smo po »hitrem postopku« zbrali želje naših članov po letovanju in prišli do zanimivega rezultata. Toliko članov želi svoj dopust izkoristiti za rekreacijo, da smo morali najeti hišo v Dramlji, se vključiti v sindikalni počitniški dom ROG Ljubljana v Savudriji in v sindikalni počitniški dom Vrhnika v Belem Križu. Zanimivo je tudi to, da se je od skupnega števila prijavljenih, prijavilo 135 delavcev in 48 uslužbencev. Torej se je struktura dopustnikov bistveno spremenila v korist delavcev, v primerjavi s tistim letom, ko smo z rekreacijo pričeli in so se prijavili v veliki večini uslužbenci ter smo doživeli takrat na ta način tudi nekaj kritike.

Poudariti je treba, da je bil KLI takrat še mlad kolektiv, ki si je šele začel ustvarjati svoje družinsko življenje. Delavci so morali zbirati sredstva za gradnjo hiš, dopust je bilo treba izkoristiti tudi

Chicago

(Nadaljevanje na 8. strani)

Na dopust že, toda...

(Nadaljevanje s 7. strani)

za tak in podoben namen. Danes pa se je situacija spremenila. Veliko naših članov si je od tedaj precej pomagalo in sedaj so nastopile želje pa tudi potrebe, dopust izkoristijo za počitek, kajti človeški organizem, posebno z leti, to vedno bolj potrebuje.

Mnogi so mnenja, da s tem vprašanjem že vse preveč odlašamo in da je treba to čimprej urediti. Te želje se stopnjuje predvsem ko se turistična sezona že prične in vidimo, kako člani iz drugih kolektivov odhajajo na dopust v svoje domove.

Sindikalna organizacija predlaga, da bi tudi naše podjetje kupilo svoj dom. S tem predlogom se strinjajo in ga podpirajo tudi samoupravni organi, dokončno pa bo moral o tem odločiti celotni kolektiv. Ena varianta je možnost nakupa hiše v Dramlji (10 sob z 30 ležišči), ki bi bila zelo primerna za naš kolektiv. Problem pa je samo cena, ki se nam zdi pre-

visoka. Sicer če bi se resno odločili za nakup, bi se iskalo več možnosti v več krajih ter si končno zbralo tak objekt, ki bi nam vsestransko ustrežal.

Resnično je edini problem, kako zbrati dovolj sredstev za nakup doma. Sklenjeno je, naj se izvede med kolektivom anketa, s katero bodo člani odločili, ali se gre v nakup in če se strinjajo z načinom zbiranja potrebnih finančnih sredstev. V anketi bo to jasno razčlenjeno.

Predno pa to izvedemo, bi člane kolektiva radi opozorili, da bi nam nakup lastnega počitniškega doma v bodoče bistveno pocenil dnevni penzion letovanja za naše člane. Če pomislimo, da moramo sedaj plačevati za eno posteljo vsak dan 1200 starih din, bi lahko ta znesek dotirali za stroške prehrane in tako bi bilo letovanje omogočeno tudi tistim članom, ki prejemajo najnižje osebne dohodke.

IO sind. organizacije

PRAVILNA REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 1 LOGAŠKIH NOVIC

1. Logaške novice, 12. Olimpija, 13. LS, 14. Vino, 15. Narkotik, 17. RK, 18. Rio, 20. Argo, 21. Aar, 23. Svea, 24. OM, 25. ONO, 27. Rak, 28. OTK, 29. Korab, 30. Aosta. Zreb je nagrado dodelil:

1. Jernejčič Antonu, stavbno pohištvo — 30,00 din.

2. Tršar Tončki, stavbno pohištvo — 10,00 din.

Logaške NOVICE — Glasilo kolektiva Kombinata lesno predelovalne industrije Logatec.
Ureja uredniški odbor: ing. Anton Antičević, dipl. ing. Rudi Povšič, dipl. ing. Marija Horvat, oec. Tatjana Leskovec, Marjan Lapanje, Jožica Pogorelec, Olga Mihevc. Odgovorni urednik: Albin Čuk. Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8

KRIŽANKA

1	2	3	4	5		6	7	8
9						10		
11						12		
		13				14		
15	16			17				
	18		19					20
21			22				23	
24							25	

VODORAVNO:

1. dejanje, izvršitev; 9. odmerjajo zaslužek, zato povzročajo spore in hudo kri; 10. ptica, popularna posebno na Martinovo; 11. imamo ga vedno premalo; 12. gibanje ptic in letal; 13. merska količina; 15. ni ga dobro vtikati v vsako stvar; 17. dobimo enkrat na dve leti; 18. starejši mož; 21. španski spolnik; 22. kraj na Visu; 24. naslov popularne pesmi, s katero tudi Sladkogorska reklamira svoje proizvode; 25. združeni narodi.

NAVPIČNO:

1. tistega dne; 2. priimek slavnega angleškega pisatelja grozljivk Edgarja Alana; 3. moško ime; 4. zdravilna travniška rastlina; 5. letališče; 6. drevesa, katerih les uporabljajo v TO; 7. ameriško moško ime; 8. popularno pasje ime; 14. pojavi se pred nastopom ali izpitom; 16. priprava za brušenje kose; 19. če; 20. rastlina iz katere delajo platno; 21. evropsko prvenstvo; 23. zadnji dve črki abecede.

»Zdrav duh v zdravem telesu« so izrekli stari Rimljani. Po tem rekli so se tudi ravnali. Osvajalni narod je potreboval močne in vsestransko zdrave vojske.

Kaj pa ljudje 20. stoletja, ljudje atomske dobe, dobe vesoljskih pletov, ali tudi za njih velja ta prastara, a ne pozabljena misel?

in naj se ponavljajo iz leta v leto. V letošnje športne preizkušnje so sodniki, pokali in diplome nared. Delavci — tekmovalci pa še urijo svoje sposobnosti. Čim masovnejši bo odziv na tekmovanjih, tem zanimivejše in vzbudivnejše bo delo na področju športa delavcev. Tekmovanje v streljanju z zračno

Delavske športne igre Logatca — 1970

Verjetno dandanašnji človek še bolj kliče po zdravem telesu, saj moderno gospodarjenje zahteva vsak dan več, vedno bolj vsestransko usposobljenega delavca za strojem za načrtovalno mizo. Moderni »Rimljani« se bojujejo z mečem znanja in tako osvajajo vedno več in boljše dobrin za dandanašnji in jutrišnji dan.

ObSS Logatec je sklenil naj bi preizkušali sposobnosti telesa in duha tudi na tekmovanjih delavskih iger v sedmih športnih panogah:

1. streljanju,
2. v šahu,
3. v košarki,
4. v odbojki,
5. v balinanju,
6. v malem nogometu in
7. smučanju.

Vseh sedem tekmovanj naj bi odigrali v letu 1970. Tekmovanja delavcev naj postanejo tradicijska

puško je bilo izvedeno 8. julija. V moški konkurenci je osvojila prehodni pokal in prvo mesto ekipa KLI Logatec s 618 krogi, drugo mesto ekipa Vzgojnega zavoda s 486 krogi in tretje mesto ekipa GG Logatec s 414 krogi.

Posamično so bili najboljši:

1. Miro Rupnik z 215 krogi,
2. Rudi Camernik z 205 krogi,
3. Franc Šantelj s 198 krogi.

Ženske posamično so se razvrstile takole:

1. Ivanka Korenč,
2. Anica Čuk,
3. Jana Suhadolnik.

Ženske ekipno niso tekmoval.

Tekmovanja v ostalih disciplinah sledijo v jesenskem in zimskem času. Prejeli smo že nekaj prijav in kličemo še ostale sodelavce, da se prijavijo z olimpijskim geslom: »Važno je sodelovati!«

Franc Godina

Sklepi 4. seje delavskega sveta delovne organizacije

1. Delavski svet podjetja je na podano poročilo predsednika posebne strokovne komisije (imenovana je bila na 3. redni seji delavskega sveta, dne 19. 6. 1970) za ponovni pregled spornih norm na delovni operaciji 103 — montaža WC sedežev na stolček in 104 — montaža škarij na stolček, v delovni enoti drobno pohištvo odločil, da to vprašanje reši v roku enega tedna direktor tehničnega sektorja. O odločitvi je dolžan podati pismeno poročilo glavnemu direktorju podjetja in obvestiti delavski svet.

2. Potrdil je poslovno poročilo za 1. polletje 1970.

3. Delavski svet podjetja je potrdil predlog strokovnega kolegija o spremembi 21. člena Pravilnika o oblikovanju in delitvi osebnih dohodkov, in sicer:

»Za delovna mesta z dopolnilnim količnikom na enoto proizvoda, ki je kot pregled v poglavju D. točka I. in II. odločbe o klasifikaciji in kategorizaciji delovnih mest citiranega pravilnika, se določi število točk, tako kot je to določeno v tretjem odstavku tega člena, s tem da se razlika nad ali pod planirano vrednostjo točke, kot je navedeno v prvem odstavku tega člena, brez preseganja norm pomnoži z dopolnilnim količnikom 1,0 oz. 0,7 in prišteje ali odšteje k tej osnovi.«

Ta sprememba stopi v veljavo takoj, izjaja pa se od 1. julija 1970 dalje.

4. Potrdil je pravil. o normah.

5. Zavrnili so odločbo o osnovni kategorizaciji delovnih mest; za sprejem je pooblastil poslovni odbor podjetja.

6. Zavrnili so predlog komisije za nagrajevanje o povišanju točkovne ocene zidarju I., pleskarju I., mizarju I. in vodji režijske grupe.

7. Zavrnili so predlog kom. za nagrajevanje s tem, da ostane vodja stroja za plastično preobleko lesa še nadalje v IX. kategoriji s točkovno oceno 520 točk.

Lukan Janez, ki je razporejen na delovno mesto vodja stroja za plastično preobleko lesa se, potem ko bo obratovodja delovne enote — plastika dobil ustrezno zamenjavo, razporedi na delovno mesto mehanik I. s točkovno oceno 480 točk.

Na novo sprejeti delavec na delovno mesto »vodja stroja za plastično preobleko lesa« se po priužitvi razporedi na delovno mesto vodja stroja za plastično preobleko lesa II., ki je v XIII. kategoriji s točkovno oceno 370 točk.

8. Pritožbi Antonije Jeršič iz delovne enote stavbno pohištvo zoper sklep disciplinskega sodišča o povračilu odškodninskega zahtevka v skupni vrednosti 180 novih din se ne ugodi.

9. Delavski svet podjetja je na podlagi 124. in 209. člena statuta podjetja odločil, da vsi člani kolektiva, ki so pred uveljavitvijo Temeljnega zakona o delovnih razmerjih iz leta 1965 prekinili delo pri podjetju KLI Logatec, zaradi odsluženja vojaškega roka, zaradi šolanja in v drugih opravičenih primerih (primere ugotovi kadrovska komisija) in so se nato v 30 dneh po opravljenih dolžnostih ponovno zaposlili pri tem podjetju, se jim tudi omenjena doba šteje za razne bonitete (dodatek za stalnost, za dolžino zaposlitve v KLI itd.), kot da dela niso prekinili. Vendar se jim tak čas odsotnosti ne šteje v delovno oziroma zavarovalno dobo za pridobitev pokojninskega staleža.

Ta sklep stopi v veljavo 31. julija 1970.